

Utrecht, 30 maart 2023

Ref: MP/dm/2303011

Onderwerp: Tussentijdse raming Capaciteitsorgaan i.z. bekostiging opleiding OG

Geachte leden van de Vaste Commissie VWS,

Uw Kamer verwacht binnenkort de reactie van de minister van VWS op het Capaciteitsplan 2024 - 2027 van het Capaciteitsorgaan. Het Capaciteitsorgaan onderzoekt de zorgbehoefte in verschillende sectoren en de daarvoor benodigde instroom in de opleidingen.

Voorafgaand daaraan attenderen we u graag op een hiaat in de raming. Jeugdzorg Nederland, de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en de Nederlandse Vereniging van Pedagogen en Onderwijskundigen (NVO) vragen u hierbij minister Kuipers met klem te verzoeken dit hiaat ongedaan te maken met een tussentijdse raming voor het artikel 3 Wet BIG-beroep orthopedagoog-generalist. Hieronder lichten wij dit toe.

Er is een groot tekort aan zorgprofessionals. De zorgvraag in o.a. de volwassenen ggz, de jeugdhulp en de gehandicaptenzorg neemt toe en wachtlijsten zijn in deze branches nog steeds aan de orde van de dag. De kwaliteit van zorg in alle domeinen staat onder druk als gevolg van de personeelsschaarste.

In bovengenoemde belangrijke toekomstraming voor de zorg ontbreekt de raming van het BIG-geregistreerde artikel 3 beroep orthopedagoog-generalist. Dat is onbegrijpelijk gezien de bijdrage die de orthopedagoog-generalist kan leveren bij het terugdringen van de wachtlijsten en bij de verbetering van de kwaliteit van zorg.

Meer orthopedagogen-generalist nodig

Werkgevers in de ggz, jeugdhulp en gehandicaptenzorg geven aan dat zij een tekort hebben aan orthopedagogen-generalist. Hoewel er naar schatting ongeveer 100 orthopedagogen-generalist per jaar instromen is de behoefte aan deze professionals vermoedelijk groter. Het is van groot belang om te zorgen dat er meer capaciteit komt en er voldoende van deze professionals worden opgeleid. In de ggz kan de orthopedagoog-generalist, op basis van het Landelijk Kwaliteitsstatuut ggz, namelijk ingezet worden als regiebehandelaar. In de jeugdhulp is de orthopedagoog-generalist gemachtigd tot het afgeven van een instemmingsverklaring gesloten jeugdhulp. In de gehandicaptenzorg kan de orthopedagoog-generalist fungeren als Wzd-functionaris.

Door de behoefte aan orthopedagogen-generalist op de juiste wijze vast te stellen en de opleiding te bekostigen, kunnen tekorten die zich voordoen op termijn worden ingelopen.

De orthopedagoog is expert in de context

Het Integraal Zorgakkoord (IZA), de Hervormingagenda Jeugd en de Toekomstagenda Gehandicaptenzorg benadrukken allemaal het belang dat zorg betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief goed moet blijven. Daarom is het belangrijk dat cliënten snel passende zorg krijgen en dat zorg op tijd op- én afgeschaald wordt. Voor dat tijdig signaleren, tijdig op- en afschalen en ook om problemen die elders spelen en direct van invloed zijn op geestelijke gezondheid te traceren, is verbinding met andere domeinen nodig. De orthopedagogen-generalist zijn daartoe bij uitstek toegerust, omdat zij expert zijn in de context rondom de cliënt. Zij denken en handelen vanuit de opvoeding en ontwikkeling van de client en daarmee vanuit de context (thuis, school, groep, wijk), in plaats van te denken vanuit het individu dat zich anders ontwikkelt. Orthopedagogen-generalist begeleiden de gehele context en kijken hoe zij ervoor kunnen zorgen dat dit kind of deze volwassene zich binnen en met behulp van die context optimaal kan ontwikkelen binnen zijn of haar mogelijkheden.

Noodzaak tot tussentijdse raming en bekostiging van de opleiding tot orthopedagoog-generalist

Om orthopedagoog-generalist te worden, volgen universitair masteropgeleide orthopedagogen een tweejarige postmaster-opleiding. Vanwege het feit dat de minister van VWS deze opleiding niet financiert, zijn orthopedagogen voor het volgen van de opleiding tot orthopedagoog-generalist volledig afhankelijk van bekostiging door hun werkgever. Werkgevers geven echter aan dat zij niet het aantal orthopedagogen-generalist kunnen opleiden dat zij zouden willen, vanwege de druk op de financiën en middelen die nodig zijn voor de levering van zorg en ondersteuning. De kosten van de opleiding bedragen ongeveer € 20.000,- per opleiding. De NVO en de brancheorganisaties hebben eerder daarover hun zorgen geuit en de minister reeds begin januari 2020 en in november 2020 verzocht over te gaan tot bekostiging van de opleiding tot orthopedagoog-generalist. In juni 2021 organiseerde de NVO op verzoek van het ministerie een bijeenkomst met werkgevers voor VWS. Bekostiging van de opleiding zou leiden tot de door werkgevers noodzakelijk geachte instroom van deze beroepsbeoefenaren.

De orthopedagoog-generalist wordt, logischerwijs, regelmatig in deelrapport 7, over beroepen geestelijke gezondheid, van het Capaciteitsplan 2024 – 2027 genoemd. Echter, vanwege het feit dat de minister van VWS het Capaciteitsorgaan geen opdracht heeft gegeven de behoefte aan orthopedagogen-generalist mee te nemen ontbreken onafhankelijke gegevens.

De NVO en de brancheorganisaties verzoeken u om de minister met klem te vragen het Capaciteitsorgaan de opdracht te geven tot een tussentijdse raming van de behoefte aan het beroep orthopedagoog-generalist en de vereiste instroom in de opleidingen, gezien de grote behoefte aan regiebehandelaren en zorgprofessionals die zorgen voor verbinding tussen zorgdomeinen.

Met vriendelijke groet,

Jeugdzorg Nederland
Olaf Prinsen
(directeur)

Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland
Theo van Uum
(directeur)

NVO
Marlies Post
(directeur)